

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

KONEČNÉ ZNENIE
A6-0311/2005

19.10.2005

SPRÁVA

o úlohe euroregiónov pri rozvoji regionálnej politiky
(2004/2257(INI))

Výbor pre regionálny rozvoj

Spravodajca: Kyriacos Triantaphyllides

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	7
POSTUP.....	11

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o úlohe euroregiónov pri rozvoji regionálnej politiky (2004/2257(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 87 ods. 3 Zmluvy o ES,
 - so zreteľom na článok 158 Zmluvy o ES,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o zriadení Nástroja Európskeho susedstva a partnerstva (KOM(2004)0628),
 - so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde regionálneho rozvoja (KOM(2004)0495),
 - so zreteľom na návrh nariadenia Rady, ktorým sa zakladajú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde (KOM(2004)0492),
 - so zreteľom na návrh nariadenia Rady, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond (KOM(2004)0494),
 - so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ustanovení európskeho zoskupenia cezhraničnej spolupráce (EZCS),
 - so zreteľom na Európsky rámcový dohovor o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi, ktorý vypracovala Rada Európy (Madrid, 21. mája 1980), a na dodatkové protokoly k dohovoru, a so zreteľom na Európsku chartu miestnej samosprávy, vypracovanú Radou Európy (Štrasburg, 15. októbra 1985),
 - so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj (A6-0311/2005),
- A. keďže rozšírenie Európskej únie na 25 členských štátov 1. mája 2004 zväčšilo rozdiely medzi európskymi regiónmi a keďže nastávajúce rozšírenia by tieto rozdiely mohli ešte prehľbiť a keďže to taktiež viedlo k výraznému nárastu množstva pohraničných regiónov, je potrebné pripomenúť, že euroregióny významne prispeli k prekonávaniu hraníc v Európe, vytváraniu dobrých susedských vzťahov, zjednocovaniu ľudí na oboch stranach hranice a predchádzaniu predsudkov, a to najmä prostredníctvom cezhraničnej spolupráce na miestnej a národnej úrovni,
- B. keďže je treba znížiť regionálne rozdiely v rozšírenej únii a zaoberať sa nimi prostredníctvom účinnej kohéznej politiky, aby sa dosiahol harmonický rozvoj v rámci EÚ,

- C. keďže súčasťou účinnej kohéznej politiky a európskej integrácie je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj cezhraničnej spolupráce a napokon prekonať ťažkosti, ktoré dosiaľ sprevádzali financovanie spoločných projektov, z ktorých mali rovnaký prospech miestne orgány a regióny na oboch stranach hranice,
 - D. keďže euroregióny a podobné usporiadania sú dôležitými nástrojmi cezhraničnej spolupráce, ktoré však treba ďalej rozvíjať a zdokonaľovať, a ktoré by mali mať určité právne postavenie,
 - E. keďže hlavným cieľom euroregiónov je podporiť cezhraničnú spoluprácu medzi pohraničnými regiónmi alebo miestnymi subjektmi a regionálnymi orgánmi, ako aj sociálnymi partnermi a všetkými ostatnými účastníkmi, ktorí nemusia byť členskými štátmi Európskej únie, v oblastiach, ako sú kultúra, vzdelávanie, cestovný ruch, hospodárske otázky a v akýchkoľvek ďalších oblastiach každodenného života,
 - F. keďže Združenie európskych pohraničných regiónov predložilo množstvo správ o stave cezhraničnej spolupráce v Európe a pripravilo podrobne štúdie o cezhraničnom právnom nástroji decentralizovanej spolupráce Európskej komisie a Výboru regiónov,
1. domnieva sa, že cezhraničná spolupráca má zásadný význam pre európsku kohéziu a integráciu, a preto sa musí široko podporovať;
 2. vyzýva členské štáty, aby podporili využívanie euroregiónov ako jedného z nástrojov cezhraničnej spolupráce;
 3. konštatuje, že euroregióny alebo podobné usporiadania plnia dôležité úlohy cezhraničnej spolupráce, ako napríklad sú:
 - informačnými strediskami a poskytovateľmi služieb pre občanov, inštitúcie, regionálne a miestne orgány,
 - základňou spoločných hodnôt, cieľov a stratégii,
 - hnacou silou pri riešeniaci cezhraničných problémov,
 - hovorcom vo všetkých otázkach cezhraničnej spolupráce;
 4. konštatuje, že euroregióny sú miestom, kde sa stretajú všetky cezhraničné vzťahy, kontakty, operačné programy a projekty, a kde dochádza k výmene poznatkov, a že potrebujú určité právne postavenie, aby mohli vykonávať svoje úlohy;
 5. zdôrazňuje, že cezhraničná spolupráca predstavuje vhodný prístup na riešenie každodenných problémov na oboch stranach hranice, a to predovšetkým v hospodárskej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej oblasti;
 6. zdôrazňuje, že cezhraničná spolupráca výrazne prispieva k implementácii lisabonskej stratégie prostredníctvom:
 - spoločných inovačných postupov a výskumu
 - cezhraničných výskumných a vývojových sietí
 - výmeny osvedčených postupov a skúseností;

7. berie na vedomie, že euroregióny posilňujú blízke väzby prostredníctvom miestnych projektov výmeny osvedčených postupov; preto považuje za obzvlášť dôležité, aby sa v rámci štrukturálnych fondov zachovala forma pomoci na báze mikroprojektov, stanovená v platnom nariadení Interreg¹;
8. poukazuje na súčasnú legislatívnu prácu na EZCS, ktorej cieľom je zjednodušiť nástroje cezhraničnej spolupráce (uľahčenie ich činnosti, racionalizácia postupov a zníženie operačných nákladov), a tak vytvoriť priestor na rozvoj euroregiónov;
9. zdôrazňuje, že je potrebné uprednostniť odstránenie nerovnováhy medzi regiónmi v nových členských štátoch a starých členských štátoch;
10. zdôrazňuje, že je potrebné rozšíriť koncepciu euroregiónov a podobných usporiadania, hoci vždy nemajú právne kompetencie, ktoré by zahŕňali viacero aspektov spolupráce; príklady možných oblastí vzájomného záujmu by sa mohli týkať podpory kultúry, vzdelávania, cestovného ruchu a hospodárskych otázok, ako aj, v prípade potreby, boja proti organizovanému zločinu, pašovania drog a podvodov v spolupráci s príslušnými vnútrostátnymi inštitúciami;
11. poukazuje na potrebu vzájomnej integrácie projektov naplánovaných v krajinách so spoločnou hranicou;
12. víta úsilie Komisie zjednodušiť nástroje cezhraničnej spolupráce;
13. žiada, aby euroregióny a podobné usporiadania, ako ich navrhuje právny rámec EGTC (EGCC), mali od roku 2007 v spolupráci s národnými inštitúciami tiež právo na vypracovanie, uplatnenie a riadenie cezhraničných programov EÚ v rámci EÚ, ako aj programov, ktoré sú v súlade s Nástrojom Európskeho susedstva a partnerstva a Nástrojom predvstupovej pomoci (IPA);
14. zdôrazňuje dôležitosť cezhraničnej spolupráce a euroregiónov pre členské štáty s prírodným znevýhodnením vrátane malých ostrovných štátov;
15. zdôrazňuje potrebu podporovať cezhraničnú spoluprácu a vytváranie euroregiónov, vrátane regiónov v citlivej oblasti Blízkeho Východu, v úsilí o posilnenie priateľských vzťahov, stability, bezpečnosti a hospodárskych záujmov pri vzájomnej úcte a vzájomnom prospechu;
16. upozorňuje na odsek 1(xxvii) uznesenia Európskeho parlamentu o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond², ktoré Parlament prijal 6. júla 2005, a vyzýva Komisiu, aby v rovnakom duchu vypracovala systém odmien v podobe tzv. rezervy kvality a účinnosti Spoločenstva, ktorého podnet by sa osobitne zameriaval na opatrenia s cezhraničnou pôsobnosťou alebo by zapadali do existujúcej infraštruktúry

¹ Oznámenie Komisie členským štátom z 2. septembra 2004, ktorým sa ustanovuje usmernenie iniciatívy spoločenstva o transeurópskej spolupráci na podporu harmonického a vyváženého rozvoja európskeho priestoru — INTERREG III (Ú. v. EÚ C 226, 10.9.2004, s. 2.)

² Prijaté texty, P6_TA(2005)0278.

euroregiónov;

17. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

DEFINITION OF EUROREGIONS - A concept developed by the Council of Europe

Existing Euroregions are initiatives of border regions or other local entities of several countries (not necessarily Member States of the EU) and have no defined status in the EU context. In most cases, Euroregions have no legal personality and are rather small. The label "Euroregion" is not protected. Euroregions concentrate on cross-border co-operation, where cultural aspects as well as attracting tourism and other forms of economic activity are central.

The legal status of Euroregions varies. It may involve a community of interest without legal personality, a European Economic Interest Grouping, a non-profit-making association, a working community without a legal personality or a public body

Euroregions and other forms of cross-border co-operation structures do not create a new type of government at cross-border level. They do not have political powers and their work is limited to the competencies of the local and regional authorities that constitute them. Within the limits of the geographical scope of co-operation the cross-border structures are arrangements for co-operation between units of local or regional government across the border in order to promote common interests and enhance the living standards of the border populations.

The Association of European Border Regions sets the following criteria for the identification of Euroregions:

- An association of local and regional authorities on either side of the national border, sometimes with a parliamentary assembly;
- A transfrontier association with a permanent secretariat and a technical and administrative team with own resources;
- Of private law nature, based on non-profit-making associations or foundations on either side of the border in accordance with the respective national law in force;
- Of public law nature, based on inter-state agreements, dealing among other things, with the participation of territorial authorities.

There are more than seventy cross-border regions in Europe today, operating under names such as Euroregions, euroregios or Working communities. Although some of these initiatives date back to the 1950s, the 1990s saw a large increase in cross-border regions all over Europe. In fact, today there are virtually no local or regional authorities in border areas that are not somehow involved in cross-border co-operation.

Legally, the idea of an administrative body in charge of a sub-national cross-border area is difficult to implement. The first cross-border regions were based on agreements with varying degrees of formality and most relied on good will.

In 1980, on the initiative of the Council of Europe, a set of European countries concluded an international treaty, called the Madrid Convention, as a first step towards cross-border co-operation structures based on public law. The convention has been signed by 20 countries and

was recently updated with two Additional Protocols. It provides a legal framework for completing bi- and multinational agreements for public law cross-border co-operation among NCGs. An example of such agreements is the German-Dutch cross- border treaty of 1991; which has been a cross-national public body since 1993. However, the decisions put forward by such agencies are binding only on the public authorities within the cross-border area concerned.

EU CROSS-BORDER CO-OPERATION: up to 2006

The outstanding characteristic of the cross-border related activities of the EU is that they are primarily financial. Many cross-border initiatives are eligible for support under the Interreg Community Initiative launched by the European Commission in 1990, as Interreg III in 1999. For the period 2000-2006, it has a budget of 4.875b Euro, or approximately 2.3 per cent of the Cohesion budget. The programme relevant to cross- border co-operation is Interreg IIIA, it lays down that all local areas located on external and internal land borders, and some maritime areas, are eligible for support.

Through the Community Initiative INTERREG IIIA, the European Regional Development Fund (ERDF) finances cross-border co-operation activities in NUTS III regions that are defined at the Community level. Whole countries, which are NUTS I level entities, are not included in Euroregions and would never be eligible for ERDF co-financing under A strand of INTERREG III. In their proposals for programmes to be co-financed under INTERREG, the EU member states will suggest to what extent Euroregions should participate in the implementation of INTERREG IIIA programmes. For example, some of them act as managing authorities of a programme or project owners for specific projects; othersr the services of a contact point for INTERREG.

It is symptomatic for the pathway of European Integration in the post-war period, that the more legalistic approach favoured by the Council of Europe- proposing cross-border regions as formal politico-administrative entities- was later abandoned in favour of a more pragmatic and economically oriented approach within the context of EU regional policy.

One can discuss whether the European Union should be considered as a driving force behind the emergence and proliferation of cross-border co-operation across Europe. At first sight, the EU could be regarded as an important causal factor here, notably through the diminishing importance of borders, the growing regional representation at the supranational level and the Interreg programme. However, the EU's impact is often overestimated as it disregards the fact that cross-border co-operation is bottom-up driven. The early initiatives involved countries, such as Switzerland, that are not members of the EU. In the German part of the Upper Rhine, 80% of FDI is of Swiss provenance, and a cross-border labour market has emerged. Similar patterns occur in the Geneva area.

However, the extraordinary growth of cross-border co-operation from 1988 onwards must certainly be related to the launch of EU support schemes dedicated to cross- border initiatives in Western Europe, and, from the early 90s, increasingly in Eastern and Central Europe. From 26 initiatives in 1988, when the Directorate General launched its first pilot projects, their number almost tripled to over 70 in 1999. Qualitative evidence shows that the newly founded Euroregions, for example those on the Eastern and Southern German borders, tend to be

closely involved in Interreg implementation. There were no Euroregions on the Austrian-German border before Austria's accession to the EU, but, between 1994 and 1998 five new Euroregions were established. Similar evidence can be provided for many Eastern and Central European cross-border initiatives.

Since they have been established, many of the Working Communities have stagnated in terms of political importance and budget, but the smaller Euroregions continue to flourish in part because they are more closely involved in the Interreg programme that only applies to narrow border areas. It appears that the Euroregion, as an institutional form, is better suited to taking an active role in implementing EU policy measures than the larger Working.

EU-Cross border co-operation 2007 - 2013.

1) An internal instrument

Following the logic described in its Third cohesion report, the European Commission has limited its priorities to three objectives, namely: convergence, regional competitiveness and territorial co-operation. Within this context, the community initiatives have been mainstreamed.

To meet the needs of the enlarged European Union, The Commission has proposed the creation of a **European grouping of cross-border co-operation (EGCC)**, creating the framework for a cross-border authority to manage co-operation programmes. This proposal is part of the cohesion legislative package consisting of a general Regulation ; a Regulation for the European Social Fund (ESF); the Cohesion Fund and the European Regional development Fund (ERDF). The new proposals aim to rationalise procedures and simplify the implementation of cross-border and regional co-operation.

The EGCC has two facets. Firstly it is a tool concerning cross-border co-operation in, where only the governments can point out the entity able to dispose of funds. These can only be beneficiaries of the funds but not the ones administrating them. It also constitutes a new legislative instrument enabling communities to work together without structural funds intervention¹ (

The nature of territorial co-operation pre-supposes regional and local participation without Member States involvement. The members can set up an EGCC as a separate legal entity or assign its tasks to one of the members. It would be the subject of a convention prepared by its members, specifying its functions,, tasks, duration and the conditions for its dissolution, jurisdiction,. The convention would be notified to the relevant Member States and to the Committee of the Regions. Furthermore, the Member State with jurisdiction and under whose law the convention would be registered, would control the management of public funds². and supply information to other Member States concerned about the outcome of controls.

The EGCC would adopt its statutes on the basis of the convention. The statute would contain the list of its members, definitions of its objective and tasks, its name and principal address, its constituent organs including the Member Assembly and Executive Board, by whom and

¹ (Article 159 of the Treaty establishing the European Community).

² both National and Community funds

how the EGCC, would be represented, the decision making procedures, the establishment of the working language or languages, the modalities for its functioning, notably those concerning personnel management, recruitment procedures, the nature of personnel contracts, guaranteeing stability of co-operation actions, provisions governing members' financial contributions and the applicable accounting and budgetary rules, the designation of independent organisation of financial control and external audit authorities.

Existing bilateral agreements on cross-border co-operation between Member States and/or regional or local authorities, for example the Karlsruhe agreement, will remain in force.

23 Member States out of 25 have doubts concerning this instrument. These countries are wary of supranational structures being created in their countries. This fear is engendered by the fact that Regional and local authorities would not need central government approval to set up an EGCC.

However, given the sensitive nature of the EGCC and the proximity ties that it enhances, it is imperative that the instrument be developed, especially in view of the ongoing enlargement. Such instruments are of vital importance to new member states which can benefit from the exchange of best practices

The concept of Euroregions can be extended to multiple facets of cooperation. The signing of the "Maastricht resolution" by the Rhein-Maas Euroregion is a clear indicator of the extent of cross border cooperation on sensitive issues such as drugs, and organised crime. Thus, several Member States have an active role to play in enhancing cross-border cooperation. Cyprus, for instance, an island with direct links to the Middle East, could become a pillar of the European Partnership and Neighbourhood Instrument (ENPI), and an active actor in the fight against organised crime and drugs trafficking.

Another potential aspect of cross-border co-operation pertains to matters of education. Extending the former student exchanges between neighbouring regions, would greatly enhance the cultural compatibility of neighbouring regions.

2) An external relations instrument

The new instrument **European Partnership and Neighbourhood Instrument (ENPI)** will replace existing geographical and thematic programmes covering the countries concerned. A specific feature of the ENPI is its cross-border co-operation component. Thus the ENPI will finance "joint programmes" bringing together regions of Member States and partner countries sharing a common border. It will use an approach largely modelled on Structural Funds principles such as multi-annual programming, partnership and co-financing adapted to take into account the specificities of external relations. The cross-border co-operation component of the ENPI will be co-financed by the E R D F. The partner countries covered by this instrument are those which do not currently have an accession perspective and to which the European Neighbourhood Policy (ENP) is addressed.

POSTUP

Názov	Úloha euroregiónov pri rozvoji regionálnej politiky	
Referenčné čísla	2004/2257(INI)	
Základ v rokovacom poriadku	článok 45	
Gestorský výbor dátum oznámenia v pléne	REGI 13.1.2005	
Výbor požiadany o stanovisko dátum oznámenia v pléne		
Bez predloženia stanoviska dátum rozhodnutia		
Rozšírená spolupráca dátum oznámenia v pléne		
Návrh uznesenia začlenený v správe		
Spravodajca dátum menovania	Kyriacos Triantaphyllides 19.1.2005	
Predchádzajúci spravodajca		
Prerokovanie vo výbere	11.7.2005	
Dátum prijatia	6.10.2005	
Výsledok záverečného hlasovania	za:	42
	proti:	2
	zdržal(-i) sa:	0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Jana Bobošíková, Graham Booth, Bernadette Bourzai, Bairbre de Brún, Gerardo Galeote Quecedo, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Ambroise Guillec, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Konstantinos Hatzidakis, Jim Higgins, Alain Hutchinson, Carlos José Iturgaiz Angulo, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Sérgio Marques, Francesco Musotto, Lambert van Nistelrooij, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Christa Prets, Elisabeth Schroedter, Grażyna Staniszewska, Catherine Stihler, Margie Sudre, Kyriacos Triantaphyllides, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný	
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Giusto Catania, Jillian Evans, Louis Grech, Stanisław Jałowiecki, Toomas Savi, Thomas Ulmer, Manfred Weber	
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní		
Dátum predloženia – A6	19.10.2005	A6-0311/2005